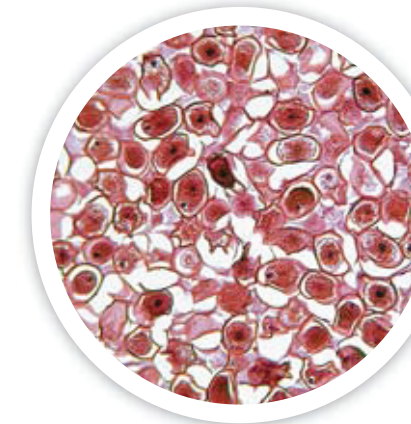
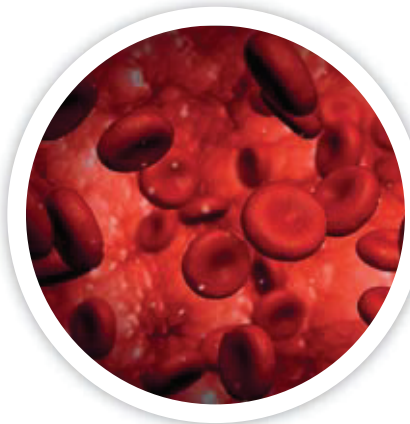

Den kliniska forskningen är en avgörande faktor för att svenska patienter ska fortsätta få en god och säker vård.

"Klinisk forskning måste prioriteras"

Text Tove Smeds Foto Colourbox & iStockphoto

04

Utan klinisk forskning får vi ingen utveckling av hälso- och sjukvården. Att Sverige tappat i position i förhållande till omvärlden inom området har visats i flera utredningar. Samtidigt har andra länder gjort strategiska satsningar och blivit vassare. Men det finns förutsättningar att vända trenden. Och en ökning av klinisk forskning är viktig på flera sätt, menar Mats Ulfendahl, ordförande i Läkaresällskapet forskningsdelegation och professor vid Karolinska Institutet:

– Vinsten blir den kunskap som deltagande i klinisk forskning ger, både själva resultaten och de deltagandes kompetensutveckling. Det ger ett snabbare införande av nya metoder och utfasande av gamla. När man forskar kliniskt ökar också

"Klinisk forskning ger ett snabbare införande av nya metoder och utfasande av gamla. Utan forskning blir vården sämre."

kapaciteten för att ta emot kunskap – Det skulle leda till att forskning från andra studier. Forskningen påprioriteras högre än i dagsläget. verkar även ekonomin genom möjligheten att stimulera utvecklingen av kliniska studier initierades av läkemedels- och bioteknikföretag som ett svar på utredningens starka tillsamman som beskrev just problemmatiken kring kliniska studier.

Anna Nilsson Vindefjärd, generalsekreterare Forska!Sverige, skulle – Flera utredningar har pekat på att gärna se några konkreta åtgärder för att vi behöver förbättra förutsättningar för att läkare och vårdpersonal ska uppnå sina uppdrag för kliniska studier; det som är muntras att forska: akademiska studier, det företag gör

– Det behövs ett meriterings- och det sjukvården gör, säger Kaj Stenlöf, chef för enheten för nationell dem som arbetar med forskning och samordning av kliniska studier vid utveckling i vården, och det behövs Vetenskapsrådet.

också ett program med karriärtjänster för disputerad vårdpersonal och Anders Lönnberg, nationell samordställda av landsting och regioner. näre för Life Science, har föreslagit krav på utvärdering och behandling av sjukvården ska få ett utvecklingsuppdrag, liknande det sjukvårdsuppdraget behöver också prioriteras, drag man har. Kaj Stenlöf tycker att när man forskar kliniskt ökar också tanken är intressant.

– Jag tror att hälso- och sjukvårdens uppdragsbeskrivningar kan behöva stärkas. Forskning är en viktig del av all sjukvårdsverksamhet, det gäller inte enbart universitetssjukhusen.

För att bedriva bra kliniska studier behöver forskarna kunna erbjuda patienter som finns i andra änden av landet möjligheten att delta.

Kommittén för nationell samordning arbetar för en förändring på området.

– Vi vill se till att hela landet kan fungera som en helhet, både när det gäller redovisning av vad som pågår och att det görs på ett enhetligt sätt med samma kvalitet. Då kan alla patienter erbjudas att delta på likvärdiga villkor, säger Kaj Stenlöf.

– Många gånger är problemet att det är svårt att identifiera patienter som är lämpade och villiga att delta. Med ny teknik kan vi erbjuda dem möjligheten att ingå i kliniska studier, säger Kaj Stenlöf.

Med en stark klinisk forskning blir vården bättre, och den akademiska forskningen och svenska företag inom life science-sektorn stärks. Förhoppningarna är bland annat att se en ökning av internationella kliniska studier som förläggs hit.

ANNA NILSSON VINDEFJÄRD
"Klinisk forskning är en förutsättning för metodutveckling och kvalitetsdrivet förbättringsarbete inom hälso- och sjukvården. Den behövs helt enkelt om vi ska leverera vård av god kvalitet."

Forska!Sverige lämnade i maj i år Anna Nilsson Vindefjärd är inne över sin rapportAgenda för hälsa och välbefinnande på liknande tankar: – Det finns en mängd otroligt engagerade och kompetenta personer inom Läkaresällskapet ingick tillsammans i ett fältet. Men vi måste verkligen förbättra med ett tjugotal andra nyckelaktörer i deras förutsättningar att kunna göra arbetet med att utveckla 14 konkreta jobb. Det är akut, och kräver tydliga åtgärdsförslag som syftar till att stärka prioriteringar både på landstings- och life science-systemet i Sverige, för och riks- och även resursmässigt. att öka både hälsa och välbefinnande.

– Jag hoppas att vi ska se en stor del av förslagen förverkligas framöver. Några är redan på gång. Utmaningen är som alltid att hålla upp väldigt hög kompetens och en avgörande roll för den vård som bedrivs i Sverige. Vi borde för vårt lands räkenskapsfrågor som pockar på uppmärksamhet och resurser. vill har möjlighet att forska. Ju fler forskare, desto bättre blir vården.

Hur ska vi bli bättre på att få ut forskningen till patienterna? När man bedriver klinisk forskning – Det är väl en av de svåraste frågorna. Viktigt här är att få vården att påverka det arbetsplatsen som innebär tydligare både efterfråga forskning och att personalen söker ny kunskap. ■ ha en "mottagarstruktur" som kan ta till sig forskningsresultaten. Det bästa sättet är nog att klinikerna själva är aktiva i forskning, säger Mats Ulfendahl.

– Det finns redan i dag ett stort intresse för forskning, men strukturen underlättar inte. Det är helt avgörande att få sjukvårdshuvudmannen att tydliggöra att forskning också ingår i uppdraget (dvs inte bara sjukvårdsproduktion).

PÅ RIX 2015

→ Missa inte Under Riksstämman anordnas en interaktiv workshop om Registerbaserad forskning – vad, varför och hur?, en introduktion till registerbaserad forskning med fyra interaktiva miniseminarier. Tid: 3 dec 13:45 Obs! Förnamälan

"Otroligt lärorikt"

Hilda Ahnstedt gör post doc i USA

SLS delade 2015 ut drygt 3 miljoner kronor till post doc-stipendier. Hilda Ahnstedt är en av dem som tidigare fått medel. "Min forskning utomlands har varit otroligt givande på många olika plan. Målet är att undersöka effekterna av stroke på kärlfunktion

och inflammation i hjärnan, med fokus på könsskillnader och åldrande. Förutom att lära mig nya tekniker och metoder, har jag tränats och utvecklats mot att bli en mer självständig forskare. Genom att jag fått medel från såväl SLS som från Hjärt- och Lungfonden, har jag kunnat utöka tiden utomlands. Detta kommer att bidra väsentligt till min framtida forskning." I december 2015 startar en ny ansökningsomgång för post doc utomlands. Sista ansökningsdag är 1 februari 2016.